

William Shakespeare

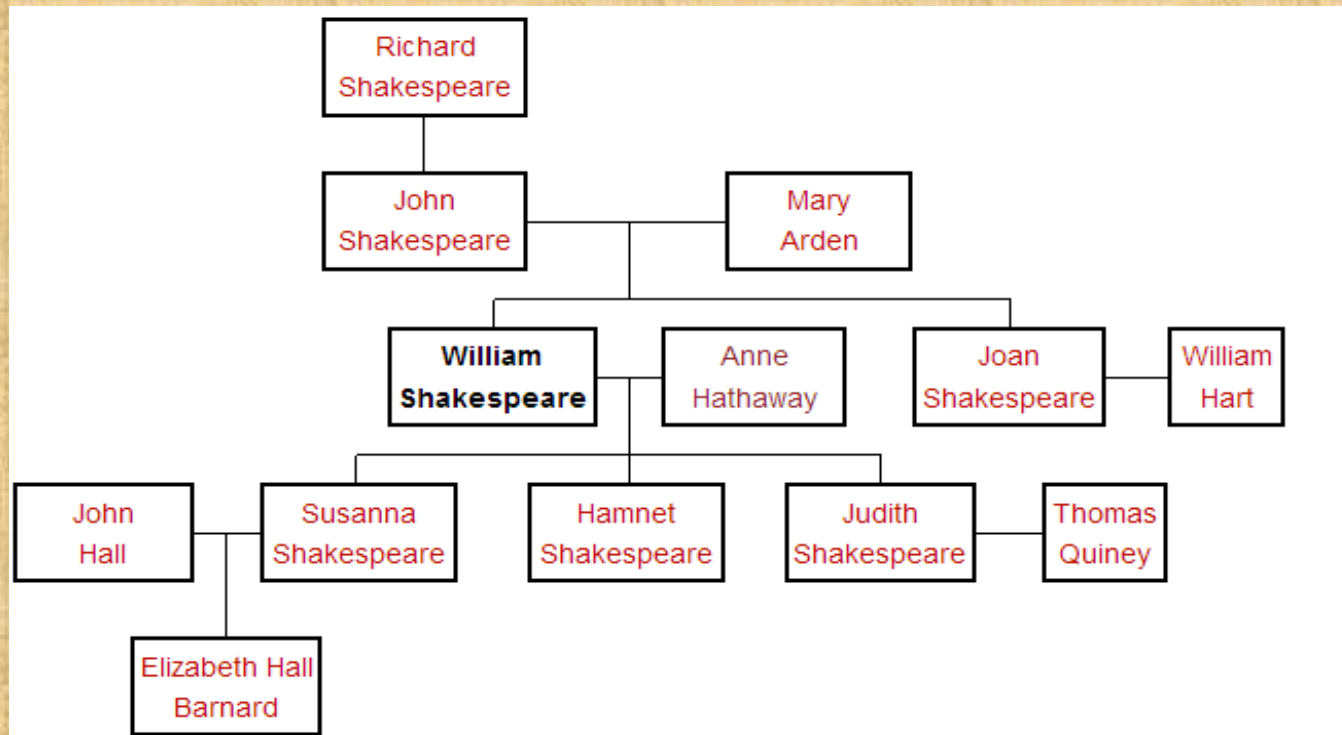
Največji dramatik vseh časov

- Rojstvo: 23. april v Stratfordu
- Njegov oče: nekaj časa skrbnik in vodja tržne uprave
- Njegova mati: izhajala iz bogate kmečke družine
- Eden izmed devetih otrok – najstarejši

Mladost

- Domača šola
- Klasična gimnazija – King's new school
- Temeljito znanje tujih jezikov
- Zaradi pomanjkanja denarja je opustil šolanje, ni nadaljeval na univerzi
- Postane igralec – ulične gledališke prireditve
- Leta 1528 – prisiljena poroka z Anne Hathaway
- Hči Susanna (1583) ter dvojčka Hamnet in Judith (1585)

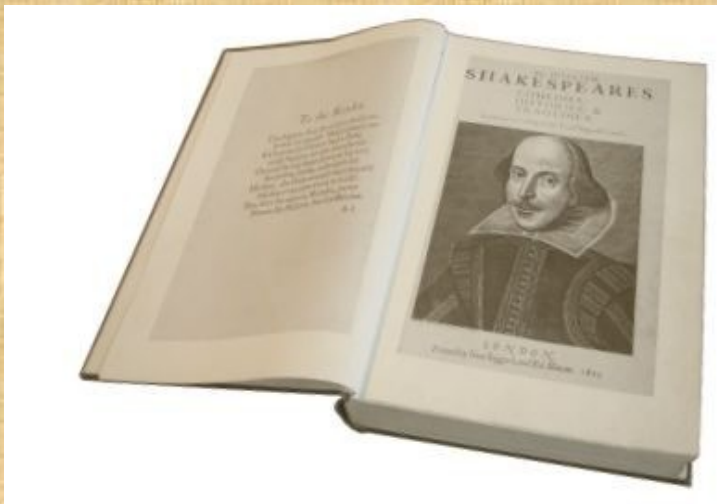

Kariera

- Leta 1586 odide v London
- igralec, režiser in dramski pisec
- Prvi pisni dokument : 1592 – pamflet (Robert Greene napade Williama)
- Od leta 1594 član gledališke skupine King's Men
- Rad je igral junaške vloge
- Igral tudi duha v Hamletu

- 1596 umre Hamnet
- Stanje Sheakespearov se “popravi”
- William si kupi hišo v Stratfordu
- Postne solstnik gledališča Globe
- Leta 1592 postane nearen tekmeec dramatikom
- 1593 izda epsko pesnitev Venera in Adonis (vstopi v svet književnosti)
- Leta 1594 je izdal svojo drugo epsko pesnitev »Lukrecijo«
- Leta 1594 izda tudi zbirko sonetov

- Shakespeare dobi zaščitnike in prijatelje
- Dobi vpogled v plemiško življenje
- Njegova veljava v gledališču postaja vse večja
- V tem času ustvari :
 - tragedijo: Romeo in Julija
 - komedijo: Sen kresne noči
 - komedijo: Beneški trgovec
 - komedijo: Julij Cezar
 - veseloigra: Mnogo hrupa za nič
 - veseloigra: Kakor vam drago
 - veseloigra: Kar hočete

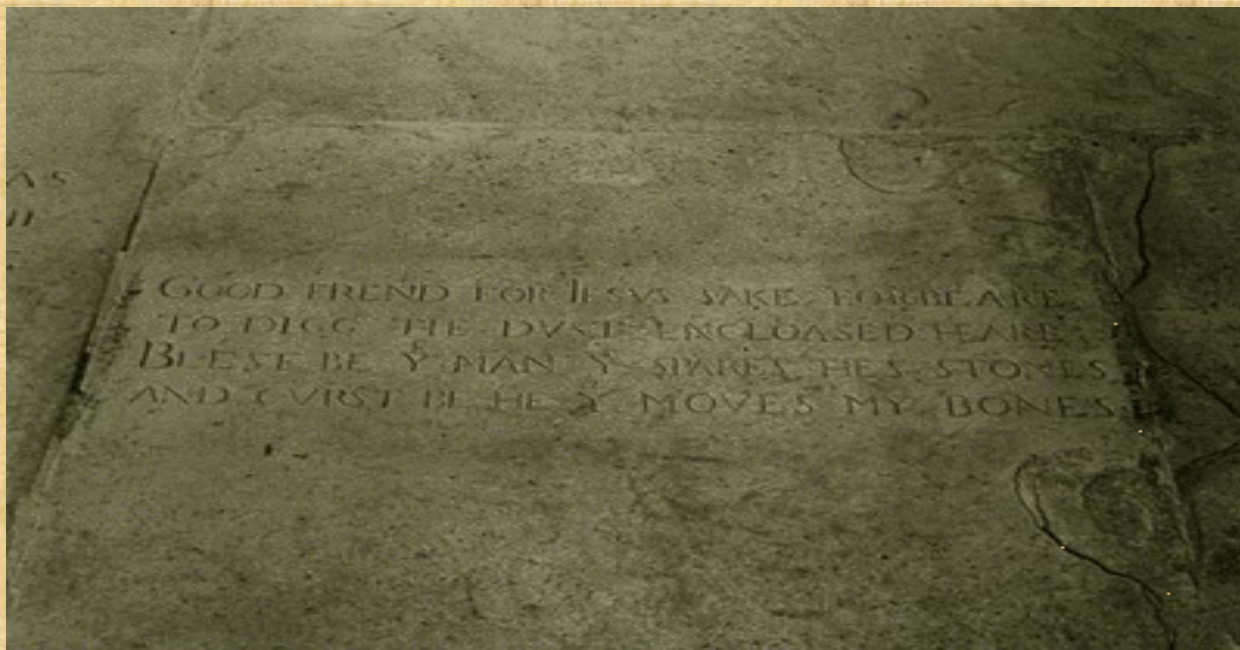
Teorija o zaroti

- leta 1601 je sodeloval v neuspeli zaroti proti kraljici Elizabeti I.
- Vsi so bili ostro kaznovani
- V nevarnosti je bil tudi Shakespeare (dan pred napadom naroči uprizoritev kraljevske kronike Rihard II). Predstava naj bi bila začetek uporu, ki ni uspel
- Shakespeare je bil potrjen, zapisal je mračne komedije (Othello, Kralj Lear, Macbeth, ...)
- Po naravni smrti kraljice na prestol pride Jakob I (v gledališčih dovoljene kakršnekoli igre)
- V letih od 1598 do 1609 je napisal veliko sonetov – ena izmed najpomembnejših del

Vrnitev v Stratford

- Začetek 17. stoletja : umreta mu mati in oče
- 1612-1613 se vrne v Stratford
- 1605 ga zgodovinar Camden imenuje za genija
- 10. februarja 1616 - prisoten na svatbi svoje hčere Judite
- Zapiše oporoko
- Glavna dediča : Suzana in njen mož, Judita dobi 300 funtov, ženi zapusti le posteljo, še revežem zapusti več
- Po letu 1614 ne odide več iz Stratforda
- Začne bolehati in umre na svoj rojstni dan - 23. aprila 1616, star natančno 52 let
- Pokopan je v stratfordski cerkvi
- V nagrobno ploščo so izklesani štirje verzi
- Leta 1623 izide folio – izdaja njegovih 36 dram

Dobri prijatelj, Jezusa na ljubo negrebi po prahu, ki je tu zaprt. Blagoslovljen mož, ki prizanaša tem kamnom, in preklet bodi vsak, ki bi vznemirjal moje kosti.

23rd mo William Gylferson

Ustvarjanje Williama Shakespeara lahko razdelimo na tri glavna obdobja

zgodnje obdobje (1590-1601)

- Komedije
- Zgodovinske igre
- Tri drame

osrednje obdobje (1601-1608)

čas nastanka velikih
Shakespearovih tragedij

pozno obdobje

tragikomedije

Vsega skupaj je zapisal 37 dram in 150 sonetov

Značilnosti Shakespeareovih gledaliških iger

- Pisal je za uprizoritve in ne knjižne izdaje
- Svoja dela je pisal v blankverzu (enajst zložni jambski ritem), ki ga prekinjajo verzi vmes pa so vključene tudi pesmi

Shakespearjevo dramsko delo lahko razvrstimo v naslednja ustvarjalna obdobja

- ➔ Obdobje poskusov (do leta 1593)
poskušal se je v kraljevski kroniki, komediji in tragediji
- ➔ Obdobje prehoda (1593 - 1600)
posvetil se je predvsem komediji in tragediji (napisal tragedijo Romeo in Julija)
- ➔ Obdobje velikih tragedij (1600 - 1609)
mračne komedije (tragedija = jedro, srečen konec)
- ➔ Obdobje romanc (1609 - 1613)
osredotočil se je na jezik - večplastnost in sproščenost

Shakespearove tragedije

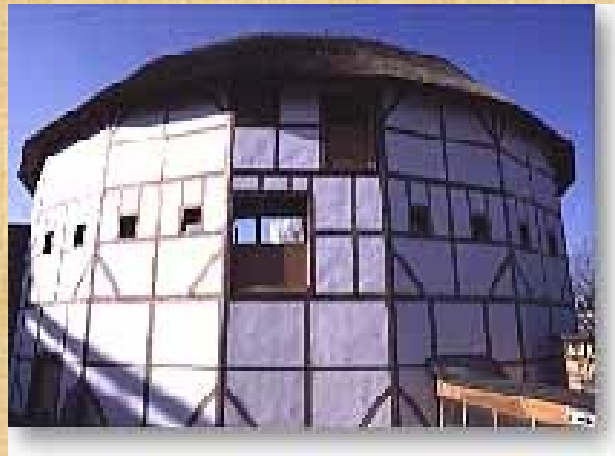
Zgodnja tragedija
(*obdobje poskusov*)
Tit Andronik

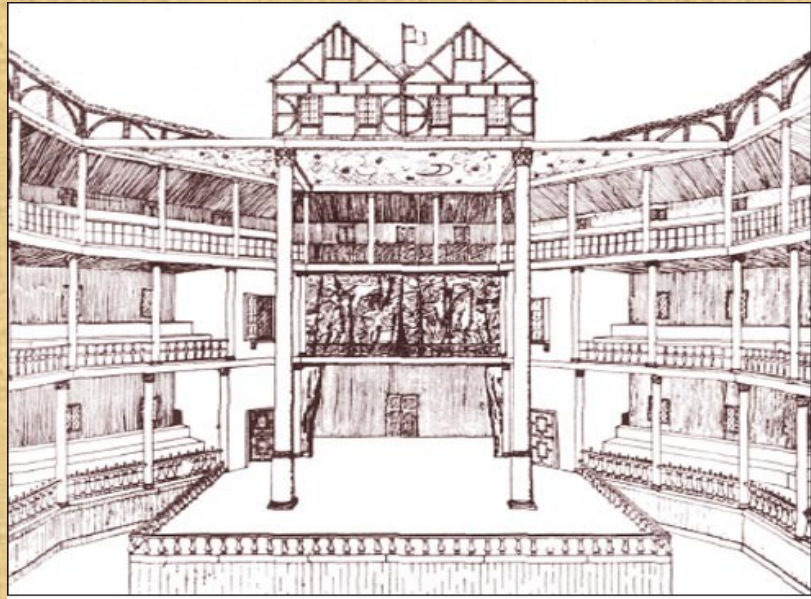
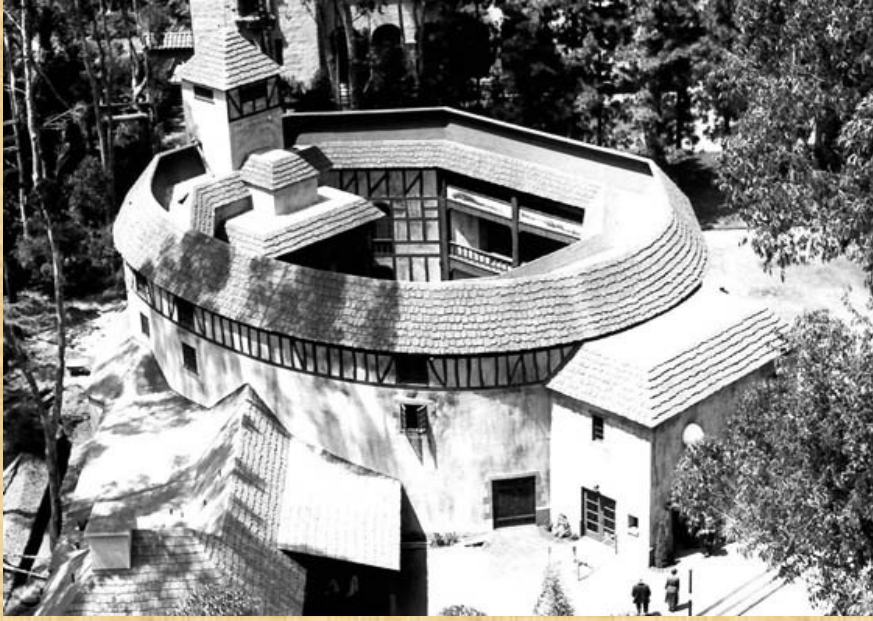
Srednji tragediji
(*obdobje prehoda*)
Romeo in Julija,
Julij Cezar

Pozne tragedije (*obdobje velikih tragedij*) – Hamlet,
Othello, Kralj Kar, Macbeth,
Anonij in Kleopatra, Koriolan,
Timon Atenski

Elizabethinsko gledališče

- okrogle ali osmerokotne oblike
- Tri vrste balkonskih sedežev
- Gledališče ni imelo strehe
- Oder se razteza v parter – vse čim bolj približano gledalcu
- Nad odrom je bil balkon
- Stalna gledališča so poznali samo v Londonu
- Najstarejši gledališči sta Swan in Globe

Romeo in Julija

- 1562 – Tragična zgodba o Romeu in Juliji (Arthur Brooke)
- 1593 – nesmrtna tragedija (William Shakespeare)
- Snov: iz italijanske novele o nesrečnih ljubimcih
- Sledijo roparske izdaje
- 1609 – izdaja, ki prva nosi Shakepearovo ime

GLAVNI JUNAKI

```
graph TD; A[GLAVNI JUNAKI] --> B[CAPULETOVI]; A --> C[MONTEGOVI];
```

CAPULETOVI

Julija (Capuletova hči)

Paris (knezov sorodnik, mlad plemič)

Tybalt (brat grofice Capuletove)

Grofica Capuletova (Capuletova žena)

Dojka

MONTEGOVI

Romeo (Montegov sin)

Mercutio (Romeov prijatelj, knezov sorodnik)

Grofica Montegova (Montegova žena)

Brat Lorenzo (frančiškan- Romeov prijatelj)

Mercuito

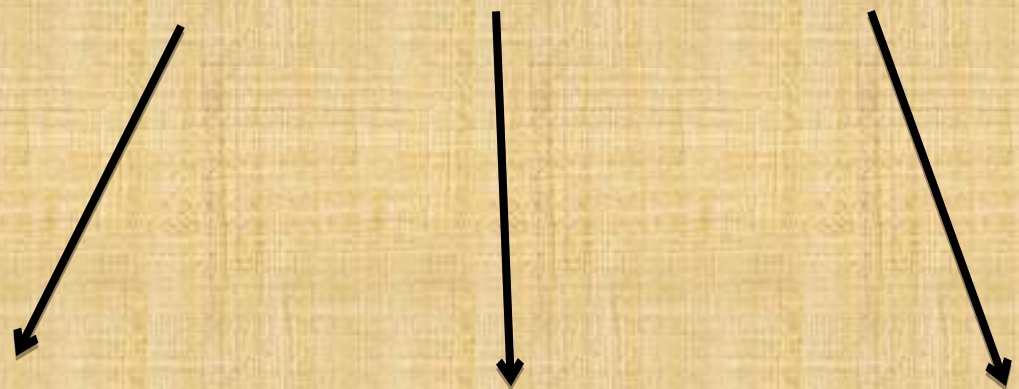
Kratka obnova

- Ples : Romeo in Julija se spoznata
- Strastno se zaljubita in poročita
- Tybalt zabode Mercutia, Romeo ubije Tybalta
- Romeo izgnan iz Verone
- Julija je zaročena z grofom Parisom
- Julija spi napoj
- Župnik pošlje pismo Romeu
- Vsi mislijo da je Julija mrtva
- To izve Romeo, pismo sploh ne pride do njega
- Romeo prihiti v grobnico ter spije strup
- Julija se zbudi in s zabode, ko vidi, da je Romeo mrtev
- Družini vidita kaj sta storili

Andy Butterfield and Julia Motyka

Romeo in Julija

Snov

Stil

Sporočilo

Okrasni pridevki
Retorična vprašanja
Vzkliki
Metafora

Kronološki pregled Shakespearovega življenja

- 1564 Rojstvo - Statford
- 1582 Poroka z Anne Hathaway
- 1583-1585 Rojstvo vseh teh otrok
- 1592 Prvi podatki o bivanju v Londonu
- 1591-1594 Napiše 154 sonetov
- 1593 in 1594 Izda: Venero in Adonis ter Lukrecijo
- 1594-1596 Nastane Romeo in Julija
- 1596 Umre sin Hamnet
- 1599 Postane solastnik gledališča Globe
- 1600-1602 Napiše tragedijo Hamlet
- 1609 Izide prva izdaja sonetov
- 1616 Poroka Judit, napiše oporoko, umre 23. aprila
- 1623 Izide folio - njegovih 36 dram

Viri

- http://sl.wikipedia.org/wiki/William_Shakespeare
- www.Shakespeare.palomar.edu
- www.Shakespeare-online.com
- <http://www.s-gim.kr.edus.si/projekti/ucenje/slovenscina/texti/renesancno%20gledalisce.htm>
- http://www.druga.org/~raz00a/2a/zasolo/kb_romeoinjulija.html
- SHAKESPEARE W. 1999. Romeo in Julija. Ljbljana: DZS

- SLIKE:
- <http://www.shakespeare-literature.com/>
- <http://www.beckybuller.com/images/Stratford-Upon-Avon,%20England%20--%20The%20house%20where%20Shakespeare%20was%20born.jpg>
- http://www.greatlakestheater.org/history/archives/2003_2004/images/hamletHoratio.jpg
- http://www.davidmichaelconner.com/Shakespeare_Globe_Theatre.jpg
- http://www.freefoto.com/images/31/31/31_31_5---The-Globe-Theatre--South-Bank--London_web.jpg
- <http://www.s-gim.kr.edus.si/projekti/ucenje/slovenscina/texti/Globe%20sliki.htm>
- <http://salempress.com/Store/images/editorial/globe.jpg>
- http://www.marinshakespeare.org/pages/images/05_Romeo_Juliet/R&J_balcony375.jpg